

עמדות תלמידים כלפי למידה משמעותית בשילוב חדשנות טכנולוגית (פוסטר)

גילה קורץ

המרכז ללימודים אקדמיים

gila_k@mia.ac.il

סיגל דורי

המרכז ללימודים אקדמיים

sigali4u@gmail.com

Students' Perceptions Meaningful Learning via ICT (Poster)

Sigal Dori

Gila Kurtz

The College for Academic Studies The College for Academic Studies

Abstract

In the last few years the use of various technologies (ICT) in teaching and learning, is gaining momentum in education systems around the world, including in the Israeli education system.

The purpose of the study was data collection was based on online questionnaire for elementary students studying in e-learning and project-based learning environment "Beyond the door" The questionnaire answered by 279 students (90% response rate).

The findings illustrate clearly the importance of integration of innovative pedagogy – constructivist, cooperative learning and motivation for learning in innovative technological environment for learning in the 21st century.

Keywords: meaningful learning, motivation, technological measures, understanding learning, cooperative learning.

תקציר

בשנים האחרונות השימוש במגוון טכנולוגיות תקשוב בהוראה ובלמידה צובר תאוצה במערכות-חינוך ברחבי העולם, ובהן במערכת-החינוך הישראלית, השוקדת על תכניות להטמעת השימוש ביישומי מחשב במגוון היבטים של תהליכי העשייה החינוכית (אלגלי וקלמן, 2011). פורקוש-ברוך (2011), מגדירה למידה משמעותית כתהליך חקירה של הפרט לגבי נושאים ותופעות שמעניינים אותו. לדבריה, שימוש מושכל בטכנולוגיות מידע מאפשר למידה שיתופית ופעילה, אותנטית ומבוססת-חקר, ומלווה בחשיבה ביקורתית.

אבני ורותם (2013), קובעים שלמידה הופכת למשמעותית במצב בו היא בעלת חשיבות, ערך ומשמעות ללומד בהלימה לעולם המושגים, לקוגניציה ולרגש שלו, ובעצם התרחשותה מעצבת את מציאות חייו של הלומד, אישיותו, כישוריו, התפתחותו ועתידו.

מחקר זה מתמקד בלמידה ובלומדים. האתגר, למידה פעילה, שיתופית, המעצימה לומדים, התורמים בהבניית הידע, בתקשורת, בחשיבה הביקורתית, משוב ובקרה לתהליכי ותוצרי למידה המבוססים שיח ותורמים לחוויות לימודיות בסביבה חדשנית טכנולוגית.

מחקר זה הינו חלק מעבודת הגמר לתואר שני בחינוך, התמחות תקשוב ולמידה, במרכז ללימודים אקדמיים הבוחן עמדות תלמידים כלפי למידה משמעותית בשילוב חדשנות טכנולוגית.

להלן שאלות המחקר:

1. באיזה מידה למידה משמעותית בסביבה חדשנית טכנולוגית קידמה עניין, אתגר ומוטיבציה?
2. באיזו מידה השימוש במאפייני למידה משמעותית העניק לתלמידים תחושת יכולת ומסוגלות לביצוע משימות?
3. באיזו מידה השימוש במאפייני הלמידה המשמעותית עודד למידה שיתופית?
4. באיזה מידה השימוש באמצעים הטכנולוגיים תרמו להבנת הנלמד?
5. מהם קשרי הגומלין בין רכיבי התרומה הנתפסת ללמידה משמעותית?

איסוף הנתונים התבסס על [שאלון מקוון](#) לתלמידי כיתות ה', ו', ח' בשנת הלימודים תשע"ד, הלומדים בסביבה מתוקשבת ולמידה מבוססת פרויקטים בסביבת "מעבר לדלת". לשאלון ענו 279 תלמידים (אחוז היענות 90%).

ממצאי המחקר מעידים כי, להערכת מרבית התלמידים, למידה משמעותית בסביבה חדשנית טכנולוגית גורמת הנאה וחווית למידה. תרומתם המרכזית של השימוש בכלים דיגיטאליים היא בכך שמזמנים אפשרויות בחירה בנושאים מגוונים, תורמים להבנת הנלמד, לפיתוח הידע, לארגון מידע, לתחושת יכולת ומסוגלות לביצוע משימות כשהסביבה ידידותית מייעלת ותורמת ללמידה בכל מקום, לייצוג תוצרים הגורמים לתחושת הצלחה, הנאה ותורמים לתוצר למידה יצירתי ואיכותי יותר. כמו כן, להערכת התלמידים הלמידה השיתופית בסביבה מתוקשבת מעודדת שיתוף פעולה, תועלת רבה מעבודת הצוות בהבעת דעות, התקדמות, הסכמה, שיח מקדם ותחושת מעורבות בלמידה.

עוד נמצאו קשרי גומלין חיוביים, הדוקים וגבוהים ותרומה גבוהה ושווה בין כל רכיבי התרומה הנתפסת ללמידה משמעותית (לפירוט המתאמים ראונספח 1).

לסיכום, ממצאי המחקר מדגימים באופן מובהק את חשיבות שילוב הפדגוגיה החדשנית – קונסטרוקטיביסטית, למידה שיתופית ומוטיבציה ללמידה בסביבה חדשנית טכנולוגית ללומדים במאה ה-21.

תרומת המחקר רלוונטית לצוותי הוראה, מפתחי מטלות ופרויקטים לגוון ולשלב כלים מסייעים בלמידת חקר כדי להתאים ללומדים דרכי הוראה מגוונים ותואמים למידה, להובילם ללמידה מיטבית חקרנית בעולם המשתנה בהקניית מיומנויות ויישום תהליכי למידה המאופיינים באתגר, סקרנות וערך ללומדים.

מילות מפתח: למידה משמעותית, מוטיבציה, אמצעים טכנולוגיים, הבנת הנלמד, למידה שיתופית.

מקורות

- אבני, ע' ורותם א' (2013). למידה משמעותית 2020 – טכנולוגיה מעצבת משמעות. מתקוונים לאתיקה 2013. 16 ביולי 2014: <http://ianethics.com/wp-content/uploads/2013/09/deeper-learning-2020-AI-.pdf>
- אלגלי, צ' וקלמן, י' (2011). שלושה עשורים של תוכניות תקשוב לאומיות במערכת החינוך הישראלית. בתוך: י' עשת-אלקלעי, א' כספי, ס' עדן, נ' גרי וי' יאיר (עורכים), **ספר כנס צ'ייס למחקרי טכנולוגיות למידה 2011: האדם הלומד בעידן הטכנולוגי** (עמ' 31-37). רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.
- פורקוש ברוך-א' (2011). למידת חקר מבוססת פרויקטים-סקירת ספרות: מיומנויות המאה ה-21 בהוראה ובהכשרת מורים – מודלים פדגוגיים ושילובם במערכת החינוך. מופ"ת, קריית החינוך ת"א, הכנס השנתי (2011).
- Yilmaz, K. (2008). Constructivism: Its Theoretical Underpinnings, Variations, and Implications for Classroom Instruction. *Educational Horizons*, 86(3), 161-172.
- Pellegrino, J. W., & Hilton, M. L. (Eds.). (2013). Education for life and work: Developing transferable knowledge and skills in the 21st century. National Academies Press.